Менежмент қонунлари, тамойиллари, функциялари ва усуллари

1.Менежментнинг моҳияти ва вазифалари.

2. Менежмент қонуниятлари.

3.Менежментнинг асосий тамойиллари.

1.Менежментнинг моҳияти ва вазифалари.

Менежментни жамиятнинг иқтисодий негизи билан боғлаб, шу билан бирга бошқарувнинг икки :

- ташкилий-техникавий
- ижтимоий-иқтисодий томонларини ҳисобга олган холда ўрганиш лозим.

Ташкилий-техникавий бошқарув	Ижтимоий-иқтисодий бошқарув
• аниқ истеъмол қийматини олиш учун маҳсулот тайёрлашда меҳнат тақсимоти ва кооперацияси билан ажралиб туради.	• мавжуд ишлаб чиқариш муносабатлари билан боғлик бўлиб, менежмент мақсадларини белгилайди.

Менежмент моҳияти -
ишлаб чиқариш усули, ижтимоий-иқтисодий муносабатлар даражаси, ишлаб чиқариш кучлари ривожланишига боғлик холда ўзгаради. Ишлаб чиқариш ривожланиши ва иқтисодий алоқалар мураккаблашуви билан бошқарув хам мураккаблашади ва мустақил фан сифатда ажралиб чиқади.

Менежментнинг асосини

объектив иқтисодий	ижтимоий	ва бошқа қонунларга асосланувчи хуқуқий илмийлик ташкил этади.

Менежментнинг асосий билиш услуби – диалектик услуб. У менежментга урганилаётган ижтимоий ходисаларнинг мохиятини очишга ёрдам беради.

Бундан ташкари:

- Тарихий ёндашув
- Таркибий тахлил
- ва бошкалар
- Иктисодий тажриба
- Таркибий ёндашув

- Моддий дунё жуда куп тизимдан ташкил топган. Тизим - «система» сузи грекча булиб конуний жихатдан бир-бирига богланган куплаб унсурларнинг маълум бир яхлитлигини ифодалайди. Унсурлар - мураккаб яхлит нарсанинг таркибий кисмидир.
- Тизим нуктаи назаридан каралганда ишлаб чикариш ахборот алокалари билан бирлашса кибернетика тизимини ташкил этади. Тизим унга кирувчи ва нарсаларда ифодаланувчи моддалар сифати ва холати билан характерланади, бошка тизимлар билан узаро таъсир натижасида мавжуд булади, яъни доимо харакатчан, узгарувчан хусусиятга эгадир.

Вазият ёндашуви билан узвий боглик тизимли ёндашувда турли хусусий ёндашувлар, бошкарув вазифалари узвий боглик булиб, корхона катор узаро боглик кичик тизимдан иборат тизим сифатида урганилади;

- Вазият ёндашуви тизим назарясини амалда куллашни корхонага таъсир этувчи асосий ички ва ташки узгаришларни аниклаш йули билан кенгайтирилади, куйилган максадга эришиш учун бошкарувнинг аник усулларини аник вазият билан боглаб амалга ошириш имконини беради.

Менежмент қонуниятлари

Менежмент назарияси ва амалиётининг иқтисодий қонун ва методлари ўзгаришига боғлиқлиги

Ташкилот бошқарувини танлаш ва шакллантиришга ташқи омилларнинг таъсири

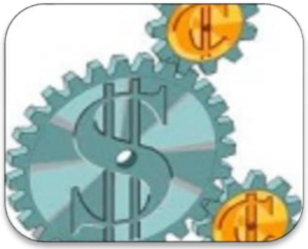

Бошқарувнинг ташкилот қайси мулкчилик шакли асосида юритилиши билан боғлиқлиги

Бошқарув фаолиятида назорат қилиш, ҳисобга олиш ва анализ функцияларидан оптимал фойдаланиш

Қонунлар

бу фалсафий категория бўлиб, борлиқ воқеаларнинг барқарор, такрорланувчан алоқаси ва муносабатини, ходисалар юз беришининг аниқ тартибда бўлишига олиб келувчи томонларини акс эттиради

Менежмент қонунлари

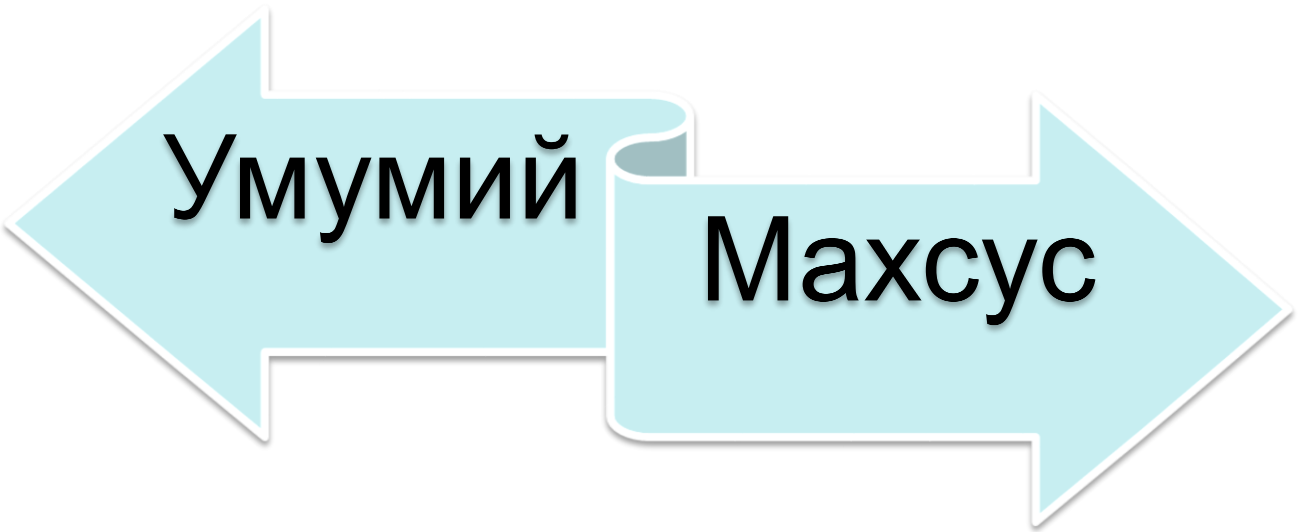

Менежментнинг асосий тамойиллари

Тамойил - бу фаолият юритиш, халкнинг асосий коидаси, етакчи ғоядир

ИЛМИЙ АДАБИЁТЛАРДА ОДАТДА БОШҚАРУВ ТАМОЙИЛЛАРИ ДЕГАНДА ИКТИСОДИЁТГА РАХБАРЛИК ҚИЛИШДА АСОСЛАНИЛАДИГАН АСОСИЙ КОИДА, ЙУЛ-ЙУРИК, ХУЛК МЕЪЁРЛАРИ ТУШУНИЛАДИ.

Менежментнинг асосий тамойиллари

Бошқарувда яккабошчилик ва коллегиялик тамойили

Илмийлик тамойили

Режалилик тамойили

Бошқарув шакл ва усулларини такомиллаштириб бориш тамойили

Кадрлар танлаш ва жойлаштириш тамойили

Агентлар мустақиллик ва эркинлиги тамойили

Шахсий ташаббус тамойили

Жавобгарлик ва таваккалчилик тамойили